

Former af vikleren *Epiblema sticticana* (F.).

Otto Buhl

Fig. 1. *E. sticticana* (F.) i normal mørk form. F: NG5355 Karlsskov, 6.vi.2002, Følfod (O. Buhl).
Vingefang 16 mm. Foto OB

Sticticana er en almindeligt forekommende art, hvor værtsplanten Følfod vokser, og planten gror ofte i fugtig ler- og kalkholdig jordbund på skrænter, vejkanter og ved bebyggelser.

Larven er karmesinrød med brunt hoved og bleggult nakkeskjold. Den lever fra september til april i roden og blomsterstænglen af især Følfod (*Tussilago farfara*); men også Hestehov (*Petasites* sp.) og Burre (*Árctium* sp.) nævnes i litteraturen som værtsplanter i udlandet.

Tidligere hed sommerfuglen *Epiblema farfaræ* (Fletcher) efter værtsplanten.

Imago flyver fra sidst i maj til først i august.

Arten udmærker sig ved at være ukonstant i udseende på visse af sine lokaliteter, hvor der gror mange Følfod, som kan brødføde en talrig bestand af *E. sticticana*.

På Røjlehalvøen ved Middelfart er de høje lerskrænter konstant i mere eller mindre forandring ved at store plader skrider eller flyder ned på stranden og i havet med tilhørende træer og buske. Når et sådant flydende område falder til ro efter et skred, kan der gå mange år, inden der igen sker et skred. I denne rolige periode genindvandrer mange af de indfødte planter, men fordi der bliver lysåbent og udtrængende vand fra skrænten gør miljøet fugtigt, er det lige den rette habitat for Følfod, der hurtigt kan danne store og tætte bestande.

Fig. 2. En nyere udskridning på lokaliteten er i forgrunden helt dækket af Følfod, hvor *E. sticticana* fløj i de tre viste former. Foto OB

Sticticana flyver konstant op, når man går gennem planterne, og de kaster sig hurtigt igen især på oversiden af bladene, så man på afstand kan se dyret. Den mørke normalform er der langt flest af, men ind imellem flyver også eksemplarer op, der er mere eller mindre lyse i beige og okkerbrune kulører. Et sådant smukt eksemplar er vist på billedet Fig. 3. Disse lyse eksemplarer er det værd at forsøge at følge med øjnene til de sætter sig, så udseendet nøjere kan studeres.

Fig. 3. *E. sticticana* (F.) i en lys udgave. F: NG5355 Karlsskov, 6.vi.2002, Følfod (O. Buhl).
Vingefang 18 mm. Foto OB

En sjælden gang kan man være heldig også at finde formen *melstediana* Larsen, som af C. S. Larsen en overgang fejlagtigt blev betragtet som en ny art, da den blev fundet første gang - 7. og 14. juli 1923 - i 2 eks. ved Melsted på Bornholm af Frederik Gudmann. Formen er omtalt i C. S. Larsens tillæg til "Fortegnelse over Danmarks Microlepidoptera" s. 3, der udkom i 1927.

Dyret kendes på, at det mangler de mørke og lyse kantpletter på forkanter af forvingerne, samt den store lyse randplet. Forvingernes grundfarve er glinsende gråliggul og stadig med blyfarvede, glinsende tegninger i vingernes sømdele.

Denne ejendommelige form - *melstediana* - er indtil nu fundet i 3 eksemplarer på strækningen fra Vejlbj Fed til Kasmose.

Fig. 4. *E. sticticana* (F.) ab. *melstediana* Larsen. F: NG5355 Karlsskov, 6.vi.2002, Følford (O. Buhl).
Vingefang 17,5 mm. Foto OB